A FEMINIZMUS ÉS OLVASMÁNYAINK.

Írta: SUGÁR MARGIT.* (Befejezés.)

S ugyanaz a társadalom a feminizmus, a mindezen rossz állapotok megsemmisítésére, eltüntetésére irányuló mozgalom ellenségéül szegődik, minden pillanatban, ahol csak szerét ejtheti, működésében megbénítja és mindent elkövet, hogy nagy, az emberiséget átfogó és megnemesítő törekvései hajótörést szenvedjenek, meg ne valósul-

* Írta és felolvasta a Feminista Ifjúsági Csoport irodalmi estélyén.

janak. Mert hát a feminizmus valóban fel akarja nyitni azoknak a szerencsétlen lányoknak a szemeit, kik tudatlanságban élve, csak a bakfisregényekből ismerik a nagy rejtélyt, a küzdelmes életet. Eléjük akarja állítani annak minden szépségét és rútságát, s rá akar mutatni azokra a szomorú viszonyokra, arra a nemi-gazdasági függőségre és alárendeltségre, melyben a mai lányok, a mai asszonyok életüket tengetik. A kezükből ki akarja venni a hamis tükröt, az üzletszerű hanyagsággal sablonra gyártott lány regényt. Oly könyveket akar a kezükbe adni, amelyekből alaposan megismerhetik az életet és az emberiség nemi és gazdasági viszonyainak összekapcsolásából eredő végzetes bajokat. Megértetni azokat a gazdasági és érzelmi változásokat, melyek nélkül a nő sohasem szabadulhat fel, sohasem emelkedhetik a tiszta, erős emberi íét magasságára, ahová pedig az egész emberiség érdekében emelkednie keli. S ha már éppen regényt kívánnak a lányok, azzal is szolgál, s olyan regényeket ad a kezükbe, – a ma regényeit – melyekben a nők cselekvésének mind nagyobb és nagyobb tere jut. Amelyekben nemcsak testi szépségét éneklik meg, hanem egyéni tulajdonságait is jellemzik. És nemcsak puszta létükön fordul meg a bonyodalom, hanem cselekvésükön is. Amelyekben jól meggondolt terveket bátran, kitartással, erővel éleslátással és gyorsan visznek véghez; továbbá saját céljaik és terveik vannak. A feminizmus érdeme az a törekvés, hogy a nő, mint ember, anya és feleség egyaránt a legnagyobb értéket érje el. És igyekezete oda irányul, hogy minden leány, akár szellemi, akár kézi kenyérkereső pályára indul, teljes képzettséggel bírjon. Csakis ilyen körülmények között választhatja a nő, mint önérzetes ember, azt a férfit férjéül, akit legméltóbbnak tart gyermekei apjául s a választásában nem játszik majd szerepet, vájjon a férfi őt igényeihez képest vagy egyáltalában eltartani tudja-e. A feminizmus arra törekszik, hogy minden leány át legyen hatva a természettudomány nagy igazságaitól, ismerje a természet kérlelhetetlen igazságosságát. A leánynak fel kell ismernie azt a szerepet, amelyet ő végezni képes, végezni köteles és végezni jogosult. Tudnia kell, mily nagy, mily beláthatatlan haladást végzett már a természet és mily nagy, mily beláthatatlan jövő előtt állunk. Tudnia kell, hogy minden küzdelem, melyet önmagával szemben kiküzdött, hogy minden munka, melyre lelkét és testét rábírja, hogy minden erő, amelyet egészséges és helyes irányban kifejtett, hogy minden küzdelem, amelyet előítéletekkel, konvenciókkal, saját fajának és lényének elpuhultságával szemben kivívott, nagy. reális örökségként száll majd gyermekeire. Az ilyen leány, ha át van hatva a természet ismeretétől és szeretetétől, becsesebbnek tartja majd az életét, mert érzi, tudja róla, hogy nagy feladatokat, komoly szerepeket tartogat számára. A feminizmus követeli azt is, hogy a leányoknak, ha már teljesen ismerik a nagy természeti igazságokat és teljesen átérzik kötelességüket önmagukkal és másokkal szemben, még egy hatalmas ismeretkörrel, egy nagy érzésvilággal ismerkedjünk meg. Ez az ismeretkör a szociális tudomány, az egész emberiséggel, minden osztállyal való közös emberi voltunknak érzése és saját osztályunkkal való közös érdekeinknek felismerése. Csakis ezen tanulmányok alapján, ezen tapasztalatok segítségével juthat a nő saját helyzetének felismeréséhez és találhat módot e helyzet javítására. És így válik azután őszintébbé, bátrabbá, erősebbé, egészségesebbé, tehetségesebbé és szabadabb gondolkodásúvá, szóval, minden tekintetben emberiebbé.

Tengernyi küzdelem, sok sikertelenség, de éppen e sikertelenség folytán, óriási mértékben felébredő lelkesedés fogja csak ezen eszméket diadalra juttatni. Ha a leányok kezéből kivesszük a veszedelmes bakfisregényeket, ha komolyabb áramlatok, természettudományos gondolkodás felé irányítjuk elméjüket és gondolataikat, mindinkább közeledünk – bár közvetve – hatalmas célunkhoz: a nő felszabadításához. „S ha a faj anyja szabad, – Charlotte Perkins Gilman szavaival élve – a születéssel nyert egyenlő jogoknak és a társadalmi evolúció nyugodt, csendes és barátságos erőinek hatása jobb világot fognak teremteni.”

Használjuk fel minden energiánkat, hatalmasan lángoló, ifjú lelkesedésünket a magasztos cél elérésére: a jobb, a szebb világ megalkotására!